

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg vil gerne takke ordførerne for velvillig behandling, selv om der har været visse forskelle i de tilsagn, man har givet. Jeg vil svare på enkelte af de ting, der er nævnt her, væsentligt det, der er fremdraget som nye ting.

Må jeg til den sidste ordfører, hr. Antonsen, sige, at jeg synes ikke, det lange indlæg røbede nogen overvældende indsigt i landbrugsforhold. For når ordføreren siger, at en tilpasning ikke har været mulig i dansk landbrug under den nugældende jordlovgivning, er det jo ikke rigtigt. Vi havde for relativt få år siden 208.000 noterede landbrug her i landet. Vi har vel på papiret 160.000, men vi har reelt ikke 150.000 landbrug i dag, hvilket vil sige, at der under den nugældende jordlovgivning er sket en strukturtilpasning fra de 208.000 til under 150.000 brug, så der har altså fundet en tilpasning sted.

Når det så videre siges, at dansk landbrugs besværligheder skulle ligge i, at vi har forkerte jordlove, kan det heller ikke være rigtigt, al den stund det er let at påvise, at dansk landbrug er det mest produktive, der overhovedet findes i verden. Der er intet andet land, der med en så relativt lille del af befolkningen, vel 12-13 pct. i dag, er i stand til at producere så meget, at man kan sælge $\frac{2}{3}$ af produktionen.

Der har altså ikke i dansk jordlovgivning været noget, der i og for sig har hindret udviklingen inden for landbruget som sådant, og de besværligheder, vi har i dag, har med markedsf forhold, ikke med forkert jordlovgivning, at gøre. Det tror jeg hr. Antonsen skal gøre sig klart. Det er nødvendigt, hvis man vil forsøge at analysere forholdene inden for dansk landbrug.

Der tales jo meget om specialisering. Ja, men hvad er det da, der i den nugældende lov forhindrer dansk landbrug i at specialisere sig? At vi har arealgrænser, hindrer da ikke den danske landbruger i at specialisere sin bedrift, og det er da også sket på betydelige områder. Det er således sket på ægområdet,

det er sket for fjerkræproduktionen, og det er også i nogen grad ved at ske inden for det egentlige landbrug.

Specialisering inden for landbruget og de jordlove, vi her har til behandling, er imidlertid to ting, helt uafhængige af hinanden. Der er ingen, der forbyder specialisering af et landbrug, uanset hvor man sætter arealgrænserne. Ydermere tror jeg, at den største specialisering — og den, som landbruget skal passe mest på — måske ikke så meget er den i den enkelte bedrift, hvor det naturligtvis også er nødvendigt, som det er specialisering med hensyn til alle landbrugets fællesopgaver, afsætningsleddet, salgsløbet og lignende. Men der er altså intet, heller ikke i lovforslaget, der forhindrer en specialisering inden for dansk landbrug. Når man taler om specialiseret husdyrhold, har arealgrænser i øvrigt meget lidt med det at gøre, fordi man fremover ved specialbrug udmærket kan tænke sig, at en mand med et relativt lille jordareal laver et stort specialbrug ved at købe fra andre, der har planteavl. Det kan altså udmærket gå hånd i hånd. Den vurdering af de nuværende forhold, som her blev forelagt af hr. Antonsen, er helt forkert. Må jeg ganske enkelt til hr. Svend Haugaard, der efterlyste en finansieringslov, sige, at forslag til udlånslov er jo kommet, og jeg regner med, at lovforslaget vedørende førstegangsetablering er lige på trapperne; det skulle snart være her.

Må jeg til hr. H. C. Toft og andre, der ønsker så megen planlægning, sige, at jeg har meget svært ved at forstå, at det skulle være forkert, det, jeg hævdede ved de forrige behandlinger, om, at man burde tage jordlovgivningen op til revision med kortere frist, end man tidligere har gjort. Nu blev det igen her sagt, at man skulle gå noget videre straks og så lade gå et længere åremål. Hvorfor skulle man nu det? Udviklingen går jo meget hurtigt i øjeblikket. Vi ved reelt meget lidt om, hvorvidt det er de bestående brugsformer eller specialbrug, der bliver fremtidens brug. På et tidspunkt,